

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în anul 2025

Cifra proiectului 25.80012.0807.46SE

Denumirea Proiectului Interogații ontologice privind alinierea politicii de dezvoltare regională a Republicii Moldova la standarde europene

Etapa desfășurată în anul 2025 a avut drept finalitate identificarea fundamentelor teoretice și conceptuale necesare studiului politicii de dezvoltare regională, în vederea elaborării compendiului „Paradigme în schimbare și concepte esențiale în fundamentarea politicii regionale”. În acest sens, etapa a urmărit patru obiective majore: documentarea de specialitate, redactarea și diseminarea compendiului, participarea la conferințe pentru validare academică și organizarea unui simpozion cu lansare de carte. Pentru atingerea acestor obiective au fost planificate și realizate activități, centrate pe analiza documentelor strategice și legislative din Republica Moldova și România, identificarea paradigmatelor teoretice și a conceptelor definitorii pentru studiile regionale, valorificarea rezultatelor cercetării în foruri științifice internaționale și elaborarea de articole academice. Activitățile desfășurate au inclus analiza sistematică a conceptelor din strategiile naționale de dezvoltare, cartografierea paradigmatelor precum regionalismul nou, neinstituționalismul, dezvoltarea endogenă sau guvernanta multi-nivel, precum și integrarea contribuțiilor teoretice ale unor autori consacrați. În paralel, au fost susținute prezentări la trei conferințe internaționale, unde au fost discutate implicațiile paradigmatelor emergente asupra politicilor regionale din Republica Moldova. Totodată, au fost elaborate și transmise spre publicare șase articole științifice, iar versiunea preliminară a compendiului a fost finalizată și plasată în etapa de peer-review intern.

Rezultatele obținute evidențiază atât aportul teoretic, cât și relevanța aplicativă a cercetării. Analiza teoriilor clasice a confirmat utilitatea acestora pentru explicarea proceselor de polarizare și a disparităților teritoriale, dar și limitarea lor în contextul contemporan, marcat de digitalizare, tranziție verde și cerința unor politici diferențiate teritorial. Teoriile moderne, în special cele axate pe dezvoltare endogenă, capital social și inovare, s-au dovedit mai adecvate specificului Republicii Moldova, în timp ce modelul „Strategic-Based Regional Development” (Medeiros) a fost identificat ca un cadru integrator cu potențial ridicat de aplicare. Analiza politică a arătat caracterul adesea declarativ al discursului privind dezvoltarea regională, influențat de polarizarea geopolitică și de lipsa unor mecanisme transpartinice de implementare. Studiul comparativ România–Republica Moldova a relevat necesitatea consolidării autonomiei și capacității administrative a ADR-urilor moldovenești, iar evaluarea clasificării NUTS a demonstrat că valoarea acesteia depinde de modul de integrare în procesele instituționale, nu de criteriile tehnice în sine. În ansamblu, etapa 2025 a generat un cadru conceptual robust, validat științific, necesar fundamentării politicilor regionale și construirii compendiului dedicat paradigmatelor emergente. Prin sinteza teoretică realizată, prin analizele comparative și prin validarea internațională a concluziilor, proiectul contribuie semnificativ la dezvoltarea unei perspective integrate asupra dezvoltării regionale în Republica Moldova, în acord cu tendințele europene actuale.

Rezumat în limba engleză pentru anul 2025

The stage carried out in 2025 aimed to identify the theoretical and conceptual foundations necessary for the study of regional development policy, in order to develop the compendium "Changing Paradigms and Essential Concepts in the Foundation of Regional Policy". In this sense, the stage pursued four major objectives: specialized documentation, drafting and disseminating the compendium, participation in conferences for academic validation, and organizing a symposium with a book launch. To achieve these objectives, activities were planned and carried out, focused on the analysis of strategic and legislative documents from the Republic of Moldova and Romania, the identification of theoretical paradigms and defining concepts for regional studies, the valorization of research results in international scientific forums and the development of academic articles. The activities carried out included the systematic analysis of concepts from national development strategies, the mapping of paradigms such as new regionalism, neo-institutionalism, endogenous development or multi-level governance, as well as the integration of theoretical contributions from established authors. In parallel, presentations were made at three international conferences, where the implications of emerging paradigms on regional policies in the Republic of Moldova were discussed. At the same time, six scientific articles were developed and submitted for publication, and the preliminary version of the compendium was finalized and placed in the internal peer-review stage.

The results obtained highlight both the theoretical contribution and the applied relevance of the research. The analysis of classical theories confirmed their usefulness in explaining polarization processes and territorial disparities, but also their limitations in the contemporary context, marked by digitalization, green transition and the requirement for territorially differentiated policies. Modern theories, especially those focused on endogenous development, social capital and innovation, have proven more appropriate to the specifics of the Republic of Moldova, while the "Strategic-Based Regional Development" model (Medeiros) has been identified as an integrative framework with high potential for application. Political analysis has shown the often-declarative nature of the discourse on regional development, influenced by geopolitical polarization and the lack of cross-party implementation mechanisms. The comparative study Romania–Republic of Moldova revealed the need to strengthen the autonomy and administrative capacity of Moldovan RDAs, and the evaluation of the NUTS classification demonstrated that its value depends on the way of integration into institutional processes, not on the technical criteria themselves. Overall, the 2025 stage generated a robust, scientifically validated conceptual framework, necessary to substantiate regional policies and build the compendium dedicated to emerging paradigms. Through the theoretical synthesis carried out, through comparative analyses and through international validation of the conclusions, the project significantly contributes to the development of an integrated perspective on regional development in the Republic of Moldova, in line with current European trends.

Conducătorul de proiect / Cornea Sergiu

Data: 04.12.2025

